

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 24 mei 2017
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.20 uur

Aanwezig: de heer D.J. van der Meide (voorzitter, PvdA), de dames I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), J. van Deelen (Student en Stad), L.H. Venema (Partij voor de Dieren) *vanaf B1*, de heren T. Rustebiel (D66), B. de Greef (SP) *tot B3*, W.H. Koks (SP), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Spoelstra (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), R.F.M. Lamers (CDA) *t.v.v. H.P. Ubbens*, B. Dijkhuizen (100% Groningen)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heer P.S. de Rook (D66)

Inspreker: de dames Ten Doesschate (op persoonlijke titel), Ter Veen (namens appelanten Raad van State), de heer Borghols (namens de Fietsersbond)

Afwezig: de heer H.P. Ubbens (CDA)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling verslag d.d. 12 april 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

In verband met een inspreker op alle agendapunten wordt het conformstuk als B0 geagendeerd.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

De lijsten worden ongewijzigd vastgesteld.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Definitief ontwerp opritten Westelijke Ringweg bij Vesta (raadsvoorstel 21 april 2017)

Verplaatst naar B.0.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Hooft veel klachten over geparkeerde bezorgscooters op het Helperplein, die meer dan de helft van de fietsparkeerplekken in beslag nemen. Mag dat zomaar en wat is eraan te doen?

Dhr. Koks (SP):

- Hoorde in de hoorzitting over verkeersveiligheid dat er in de Tuinwijk groot draagvlak bestaat voor betaald parkeren. Er zou een ambtelijk voorstel klaarliggen. Wanneer wordt het ingevoerd?

Wethouder De Rook:

- Meldt dat twee ambtenaren binnenkort bij de ondernemer van de bezorgscooters langsgaan om het op te lossen en koppelt terug wanneer zij er niet uitkomen.
- Verduidelijkt dat invoeren van betaald parkeren een collegebevoegdheid is en brengt het volgende

week naar buiten.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.0. Definitief ontwerp opritten Westelijke Ringweg bij Vesta (raadsvoorstel 21 april 2017)

Dhr. Borghols (inspreker namens de Fietsersbond):

- Spreekt in bij alle inhoudelijke agendapunten (B.0 t/m B.5).
- Is blij dat Groningen vooroploopt om fietsverkeer te bevorderen, zo blijkt uit de vijf voorstellen.
- Is verheugd over de betere loop- en fietsverbinding van Laanhuizen naar het Stadspark.
- Hoopt dat de raad financiële middelen ter beschikking stelt om de lang gewenste fietstunnel bij de Papiermolen mogelijk te maken.
- Is uitgebreid geconsulteerd over de fietsroute door Selwerd met de oversteek van de Eikenlaan en begroet het voorstel met instemming.
- Noemt de fietsrotonde bij de Wilhelminakade een creatief hoogstandje en een schitterend ontwerp.
- Is niet tevreden over de Fietsroute Plus Groningen-Haren. Het inspraakproces was teleurstellend omdat het in stukjes werd opgeknipt in plaats van alomvattende varianten voor te leggen.
- Betreurt dat fietsers binnen dertig meter meerdere keren voorrang moeten verlenen aan auto's, dat is een Fietsroute Plus onwaardig.
- Had liever hier ook een creatieve oplossing gezien en roept op alsnog naar verbeteringen te zoeken en daarbij ook het vervolg van de Europaparktunnel te betrekken. De Fietsersbond denkt graag mee.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geïntegreerd voor de raad van 31 mei 2017.

B.1. Fietspad Park Selwerd inclusief oversteek Eikenlaan (raadsvoorstel 20 april 2017)

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Complimenteert betrokkenen te blijven werken aan een zo goed mogelijk plan.
- Hoopt dat een aansluiting van Selwerd op de ringweg de Eikenlaan als binnenring zal ontlasten.
- Vraagt of het mogelijk is de ambitie van zes fruitbomen te verhogen.
- Twijfelt of augustus en september goede meetmaanden zijn om te bepalen of de nieuwe voorrangssituatie werkt. Veel nieuwe studenten en scholieren zoeken dan nog naar routes.
- Leest dat het toch een veel grotere infrastructurele ingreep is de situatie eventueel terug te draaien dan alleen een paar borden vervangen. Waarom is dat inzicht anders dan een halfjaar geleden?

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Ging akkoord met het aanpakken van het fietspad om de grote stroom fietsers te faciliteren.
- Vindt het positief dat met omwonenden enkele optimalisaties zijn gevonden om groen te behouden, terwijl toch het stedelijk belang wordt gediend.
- Blijft kritisch over de voorrangssituatie bij de oversteek en vreest grote vertragingen en opstoppingen. Nooddiensten waarschuwen dat ze er niet meer langs zullen kunnen.
- Mist een omslagpunt wanneer de pilotscore aanleiding geeft de voorrangssituatie terug te draaien.

Dhr. Lamers (CDA):

- Blijft bezorgd dat de voorrangssituatie voor de continue stroom fietsers tot opstoppingen zal leiden. Dit blijkt ook uit de adviezen van de hulpdiensten en de politie.
- Mist alternatieven, zoals een route langs de Dierenriemstraat of verkeerslichten. Het is nu een keuze tussen de huidige situatie en de voorgestelde. Leiden alternatieven niet tot betere situaties?
- Vraagt of het college overwogen heeft een extra oprit naar de ring te realiseren bij de Iepenlaan om de Eikenlaan te ontlasten, zeker nu die waarschijnlijk vast zal lopen door de oversteek.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Is blij dat beduidend meer bomen behouden kunnen blijven en dat herplant in de buurt plaatsvindt, terwijl het fietspad nog steeds aanzienlijk breder wordt dan nu.
- Concludeert dat in het begin te veel haast is gemaakt. Uiteindelijk heeft het luisteren naar zorgen van omwonenden toch tot een beter plan geleid.
- Verwacht dat de voorrangssituatie van de oversteek als mooi bij-effect zal hebben dat de Eikenlaan minder aantrekkelijk wordt voor sluipverkeer.
- Wijst erop dat er bij de Iepenlaan een halve oprit is, die wel in beide kanten te gebruiken is wanneer

mensen iets verderop bij de Noordzeebrug keren of afslaan. Een dubbele oprit is niet nodig.

- Hoopt dat de oversteek gereed is voor het academisch jaar begint en dat het experiment een eerlijke kans krijgt, die niet te kort duurt.
- Vraagt of verkeersregelaars ingezet zullen worden en is benieuwd hoe het gaat lopen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Blijft de oversteek bij de Eikenlaan een onzalig plan vinden. Het zal leiden tot opstoppingen en hulpdiensten belemmeren.
- Sluit aan bij de vraag van de VVD over het omslagpunt.
- Vindt dat het stedelijk belang aanvankelijk te veel voorop is gesteld. Het is een lichtpuntje dat alsnog groencompensatie plaatsvindt en veel groen behouden blijft. Dat had beter eerder kunnen gebeuren.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Is nog niet overtuigd van de oversteek, maar juicht toe dat het college het eerst tijdelijk invoert en monitort of het wel echt werkt.
- Roept op de juiste tijd te kiezen voor het monitoren wanneer het veel gebruikt wordt.
- Leest verschillende scores bij wachtende auto's en bussen (p.57), maar vindt in de file staan even erg.
- Vindt de genoemde consequenties voor als het teruggedraaid wordt erg sturend. Het zou tijd, vleermuizen en bomen kosten. Beter is eerst te kijken of en hoe de voorgestelde situatie werkt.
- Begrijpt niet waarom fietsvoorrang in Haren ernstige consequenties zou hebben voor autoverkeer, terwijl er hier wel voor gekozen wordt.
- Stelt veiligheid voorop, vooral van kwetsbare verkeersdeelnemers, maar legt zich neer bij het besluit.

Dhr. De Greef (SP):

- Feliciteert de bewoners dat ze meer zeggenschap af hebben kunnen dwingen. Het fietspad komt er toch, maar er zijn wel aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd.
- Vindt dat de adviezen van de hulpdiensten en de politie niet in de wind geslagen moeten worden.
- Hoopt dat het college bij de monitoring ook meeweegt wat de vertragingen zijn voor bussen, politie en hulpdiensten zodat de evaluatie volledig is. Vraagt het college bewoners ook naar ervaringen?
- Is verguld dat PvdA en CDA ook voelen voor het tegen het licht houden van de hele Eikenlaan en opritten bij de Iepenlaan opperen. Wanneer komt er een voorstel en worden bewoners erbij betrokken?
- Kan zich niet voorstellen dat overstekende fietsers een dusdanig obstakel zijn dat sluipverkeer een andere route gaat kiezen.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Is blij met de monitoring van de nieuwe voorrangssituatie.
- Verbaast zich met de PvdA dat het meer moeite kost dan gedacht om de boel terug te draaien. Is het dan niet beter alternatieven te zoeken?

Dhr. Rustebiel (D66):

- Noemt het een topavond voor Groningen Fietsstad. De schop moet nu de grond in.
- Vond het lastig dat er veel groen moest wijken voor de route, met dank aan de bewoners en de flexibiliteit van de gemeente is dat gelukkig beperkt gebleven.
- Vindt het logisch dat 18.000 fietsers voorrang krijgen boven 10.000 auto's. Ook scheelt het groen.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Is blij dat de plannen voor de slimme fietsroute bijna definitief zijn.
- Hoopt dat de fiets definitief voorrang zal krijgen op de oversteek.
- Vindt dat de wachttijd van de fietsers hoe dan ook korter moet zijn dan die van auto's.
- Vraagt of een uitkomst van het monitoren ook kan zijn dat de inrichting wordt aangepast om voorrang voor fietsers mogelijk te maken.
- Hoopt dat de monitoringperiode wordt afgestemd met de kennisinstellingen.

Mw. Venema (Partij voor de Dieren):

- Is groot voorstander van fietsgebruik. Het is gezond, goedkoop en milieuvriendelijk.
- Vindt het niet best dat er bomen gekapt moeten worden, al worden er meer herplant en komt er een faunastreek. De fractie blijft tegen een fietsroute door het park.
- Hoopt dat de werkzaamheden niet te verstorend werken voor de vleermuizen. Is het mogelijk kap en herplant elkaar snel op te laten volgen?

- Vindt het goed dat het college door input van bewoners verbeteringen heeft aangebracht.
- Hoopt dat de tijdelijke oversteek definitief wordt. Er hoeven geen bomen voor te sneuvelen.

Wethouder De Rook:

- Is bijzonder tevreden met het uiteindelijke resultaat.
- Geeft ruiterlijk toe dat de gevoeligheid in de omgeving is onderschat.
- Stuurde vorig jaar een brief hoe in de toekomst om te willen gaan met fietsprojecten.
- Ging vanuit het stedelijk belang van de fietsroute alsnog in gesprek over het wijkbelang met optimalisaties bij de invulling. Zo is het pad minder breed en is groen behouden.
- Wil ook tempo blijven maken. Dit proces heeft in totaal vier jaar geduurd. Het voorstel maakt daarom onderscheid tussen snelle maatregelen en projecten met bredere buurtbetrokkenheid.
- Had eerst een variant op het oog waarbij de voorrangssituatie gemakkelijk omgedraaid kon worden, maar die had te grote consequenties voor bomen en vleermuizen. Ook had de ruime uitbuiging nadelige effecten doordat fietsers langer deden over de oversteek. Dit voorstel is smaller.
- Monitort niet alleen als tegemoetkoming aan de raad, maar wil echt weten hoe de voorrangssituatie gaat werken. De veiligheid van de fietsers moet gewaarborgd zijn.
- Doet zijn uiterste best om voor het academisch jaar startklaar te zijn zodat nieuwe studenten de slimme route kunnen gebruiken.
- Gaat twee tot drie maanden meten met de eerste weken verkeersregelaars om verkeer te laten wennen. Veel verkeer komt er vaker, dus is dat alleen in het begin nodig.
- Zal zeker tijdens de spits meten en kan zich voorstellen bewoners ook te vragen naar de ervaringen.
- Kan niet op voorhand een omslagpunt aanwijzen, maar zal de raad goed informeren over alle variabelen en de opvatting van het college daarbij.
- Zal ook een indruk geven van de wachttijden voor bussen.
- Onderschrijft de alternatieve route voor de Eikenlaan beschreven door GroenLinks. De meeste automobilisten op de Eikenlaan zijn bewoners.
- Zegt toe de volgende commissie een datumvoorstel te doen om nader te spreken over varianten om de Eikenlaan te ontlasten. Het raakt aan verschillende ontwikkelingen in de wijk.
- Voelt er niet voor opnieuw allerlei alternatieven uit te werken, omdat de besluitvorming al heeft plaatsgevonden. De fietsers moeten de Eikenlaan over, ook bij een alternatieve route.
- Zal bij de Helperzoom straks uitleggen waarom de situatie daar heel anders is.
- Antwoordt dat bomen eerst geplant worden voordat kap plaatsvindt, zodat vleermuizen altijd een plek houden.
- Neemt de suggestie voor meer fruitbomen mee en is er niet op voorhand tegen.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 31 mei 2017.

B.2. Ecologische optimalisatie tracés Fietsroute Plus Groningen-Haren (raadsvoorstel 21 april 2017)

Mw. Ten Doesschate (inspreker op persoonlijke titel):

- Vindt het fantastisch dat Groningen zo inzet op fietsers.
- Waarschuwt voor de groeiende overlast en gezondheidsschade van scooters en brommers.
- Wijst erop dat vleermuizen zeer gevoelig zijn voor fijnstof. Ook zijn scooters slecht voor de volksgezondheid, zorgen ze voor letsel en geluidsoverlast. Kinderen zijn extra gevoelig.
- Stelt dat scooters 2700 keer vervuilender zijn dan bestelbusjes. Snorscooters met snelheidsbegrenzer stoten meer fijnstof uit dan een stilstaande vrachtwagen. Handhaving loopt achter.
- Benadrukt dat fietsers vanwege hun inspanning het fijnstof en anders stoffen diep inademen. Het Longfonds pleit ook krachtig voor een scooterverbod op fietspaden.
- Waarschuwt dat de gevolgen vergelijkbaar zijn met het meerroken van 5,5 sigaret per dag.
- Wijst erop dat bij asbest en roken het ook decennia duurde voor de gevolgen onderkend werden.
- Juicht toe dat Groningen de eerste rookvrije stad wil zijn en vraagt zich af waarom niets gedaan wordt aan scooters en brommers.

Dhr. Koks (SP):

- Lijkt het goed het onderwerp van de inspreker apart te agenderen.

- Vindt het een mooi resultaat dat omwonenden na aanvankelijk protest instemmen met dit plan.
- Ziet dat auto's, fietsen en bussen elkaar in de weg zitten op de krappe gelijkwaardige kruising.
- Noemt het wel opmerkelijk dat fietsers hier geen voorrang krijgen, terwijl de Eikenlaan-oversteek twee keer zo druk is.
- Kan uit het globale plaatje niet opmaken hoeveel verschillende routes hier samenkomen met welke intensiteit aan verkeersdeelnemers en wil voor besluit een nadere uitwerking.
- Begrijpt de haast vanwege de provinciale tijdsdruk, maar wil niet een veiligheidsknelpunt toevoegen.
- Is benieuwd naar de mening van politie, hulpdiensten en OV-bureau over de kruising.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Vindt dat het college er goed in geslaagd is de ecologische maatregelen verantwoord aan te leggen.
- Roept op de leerpunten mee te nemen in eerdere stadia van andere projecten.
- Betreurt dat de fietsers bij de tunnel tot stilstand komen. Is het niet mogelijk ook hier tijdelijk te monitoren of het wel werkt om eventueel bij te sturen?
- Kan niet terugvinden of fietsers aan de verkeerde kant van de Helperzoom uitkomen en nogmaals moeten oversteken buiten dit kaartje.
- Ziet scooters liever naar de rijbaan verhuizen en is blij dat ze op de Esserhaag geweerd worden. De handhaving zal een puzzel worden.
- Lijkt het goed het onderwerp scooters op fietspaden apart te agenderen.

De voorzitter:

- Wijst erop dat scooters al op de LTA staan, een datum volgt.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Voelt voor een expertmeeting over scooters.
- Is blij met de enorme inspanning van het college om het bevorderen van fietsers en het sparen van ecologie en bomen samen te brengen in overleg met allerlei groepen. Het is een mooi plan.
- Blijft moeite houden met de aansluiting bij de tunnel. Waarom is fietsvoorrang hier niet mogelijk? Is er een tussenstap mogelijk, bijvoorbeeld door te beginnen met de zuidzijde van de Helperzoom?

Dhr. Lamers (CDA):

- Steunt het plan, dat ook de voorkeur van bewoners heeft en uitvoerig is bediscussieerd. De negatieve effecten zijn geminimaliseerd.
- Blijft zich afvragen waarom hier fietsvoorrang niet mogelijk is gemaakt.
- Voelt voor een expertmeeting over scooters.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het een mooie oplossing voor een gevaarlijk traject met zoveel mogelijk groenbehoud en mooie ruimtelijke inpassing. Het komt tegemoet aan wensen van omwonenden.
- Sluit aan bij de zorgen over de kruising met de Helperbrink en de vragen over fietsvoorrang.
- Verbaast zich dat bewoners van Saaksumborg niet zijn verwittigd. Zij willen gemotoriseerd verkeer weren. Is dat mogelijk?

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Is blij met het betoog van de inspreker. De raad heeft er oog voor, maar nog geen resultaten geboekt.
- Twijfelt of dit plan onderaan de streep zo goed uitpakt voor fietsers. Is het niet mogelijk in een experimentele fase fietsvoorrang uit te proberen?
- Ziet bij de Wilhelminakade een prachtige creatieve fietsrotonde. Waarom speelt daar niet het risico van links afslaande fietsers?
- Vindt dat hier zes parkeerplaatsen erg zwaar tellen, terwijl bij de Wilhelminakade wel zes bomen mochten sneuvelen voor de fietsrotonde.
- Heeft de indruk dat de fietser er bij alle moeilijke keuzes hier net bekaaid afkomt dan mooi zou zijn en sluit aan bij het verzoek het knooppunt bij de tunnel te heroverwegen.
- Kreeg de toezegging dat het fietspad vier meter breed zou worden en hoopt niet dat er allerlei verbredingen en versmallingen in komen.

Dhr. Blom (VVD):

- Hecht aan alles wat leeft en groeit, maar vraagt zich af of het soms doorschiet met tussenstations voor de watervleermuis (p.7).
- Is tevreden over de inspraak en het overleg met verschillende belangengroepen.

- Juicht toe dat de variant goedkoper en veiliger is, beter voor het verkeer en ecologie.
- Vindt het terecht dat auto's vanuit de tunnel voorrang krijgen. De overwegingen zijn duidelijk.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sluit aan bij de wens een expertmeeting over scooters te houden.
- Vindt het voorstel beter dan eerder en bijna goed.
- Ziet dat fietsers vaak en lang moeten stilstaan bij het knooppunt en roept op net als bij de Wilhelminakade creatieve oplossingen te vinden. Een Fietsroute Plus en de fietsvoorrang bij de Eikenlaan zijn redenen er extra goed naar te kijken.

Mw. Venema (Partij voor de Dieren):

- Neemt de vragen van de inspreker over.
- Juicht toe dat overlegd is met de boomridders en de vleermuizenwerkgroep waardoor het plan beter is dan eerst voor ecologie en groen.
- Vraagt waarom in de voorkeursvariant minder oppervlak is voor ecologie.
- Vindt het opmerkelijk dat fietsers bij de tunnel geen voorrang krijgen. Lang wachten bevordert het fietsgebruik niet echt.
- Oppert stoplichten met sensoren aan te leggen, zoals in Rotterdam, waardoor wachttijden teruglopen.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Ziet uit naar een expertmeeting over scooters, al is het ook aan de landelijke politiek.
- Kan de overwegingen van het college wel volgen, zeker wat betreft fietsvoorrang. Opstoppen in de tunnel zijn geen pretje.
- Kan moeilijk inschatten hoe het knooppunt in de praktijk uitpakt.
- Sluit aan bij de suggestie van D66 een experimenteerfase in te lassen.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Steunt de vierde variant, die de voordelen van de derde combineert met minder ecologische nadelen.

Wethouder De Rook:

- Legt uit dat tijdens het uitwerken van de twee varianten deze derde variant ontstond met de goede aspecten uit beide: ecologie en draagvlak in de omgeving.
- Antwoordt dat het fietspad langs de Esserhaag 3,5m breed is, verder overal 4m.
- Maakt voorstellen die niet alleen goed zijn voor fietsers, maar rekening houden met alle belangen.
- Stelt voor technische vragen en toelichtingen op kaartjes in het vervolg ambtelijk na te vragen. Nadere details bij het plaatje volgen.
- Legt uit dat het kruispunt in feite een T-splitsing is met kruisend autoverkeer én kruisend fietsverkeer. Dat maakt het complexer dan de Eikenlaan waar noordzuid alleen fietsers kruisen.
- Wijst erop dat de gevolgen van wachtende auto's hier anders zijn: een wachtrij in de tunnel en geen mogelijkheid om rechtsaf te slaan de zuidkant van de Helperzoom op met een wachtrij in de wijken.
- Wil geen stilstaand verkeer in de tunnel vanwege de veiligheid en de helling. Dit maakt de impact van wachten veel zwaarder dan aan de Eikenlaan.
- Vult aan dat de intensiteit anders is: 9.000 fietsers en 9.000 auto's in plaats van 18.000/10.000.
- Onderzocht verschillende varianten, ook de genoemde fietsrotonde. Die past hier niet goed en zou een enorm beslag leggen op de ecologie. Een deel van het water zou afgegraven worden.
- Verzoekt het feit dat bij de Wilhelminakade een mooie creatieve oplossing is gevonden die precies blijkt te passen niet tegen het college te gebruiken. Het zou ongeloofwaardig zijn nu met een onbekend mooi alternatief uit de binnenzak te komen, die had het college dan wel gepresenteerd.
- Vindt het gezien de andere belangen acceptabel en hanteerbaar dat fietsers hier moeten wachten.
- Verkende uitvoerig de optie fietsers hier voorrang te geven. Het team is er vast van overtuigd dat het hier niet werkt en ziet ook niet een kleine mogelijkheid om mee te experimenteren.
- Stelt gezien de vele verzoeken voor alle voor- en nadelen van een experiment op een rij te zetten voor de raadsvergadering.
- Legt uit dat het stuk bij Saaksumborg al was vastgesteld en niet wijzigt.
- Koos op verzoek van bewoners bij Saaksumborg voor een onverplicht fietspad.
- Herkent de overlast en wil het beeld scherper krijgen om maatregelen te kunnen afwegen.
- Meldt dat het kabinet de verkoop van scooters met emissienorm Euro 2 en 3 gaat beëindigen.
- Begrijpt de gevoeligheid van gezondheidsgevolgen van scooters, maar wijst er ook op dat een klein

deel van de scooterrijders afhankelijk is van de scooter voor binnenstadbezoek.
Het raadsvoorstel wordt als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 31 mei 2017.

B.3. Herinrichting kruising Wilhelminakade-Prinsesseweg (raadsvoorstel 21 april 2017)

Dhr. Rustebiel (D66):

- Vindt het prachtig dat dit fantastische concept op een bewonersavond is ontstaan in een gesprek tussen een Stadler en een verkeerskundige. De stad wordt gemaakt met Stadlers.
- Denkt dat de oplossing overeenkomt met het gebruik door fietsers en goed zal werken.
- Is trots dat Groningen als fietsstad de noviteit van een fietsrotonde heeft.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Stelde begin 2013 schriftelijke vragen en organiseerde in 2014 een bewonersavond over de kruising. De opgehaalde ideeën komen nadrukkelijk terug in het ontwerp.
- Vindt het goed dat omwonenden, de Jumbo en de Fietsersbond erbij betrokken zijn en steunt de volledig unieke inrichting van harte.
- Ziet graag nog verbeteringen over de gevaarlijk achteruitrijdende en kerende vrachtwagens. Is er ruimte hen beter en veiliger te faciliteren middels spiegels of werknemers?

Dhr. Koks (SP):

- Vindt het voorstel er goed uitzien.
- Vraagt of eenrichtingsverkeer op de brug is overwogen om het probleem op te lossen van fietsers die het Jaagpad opdraaien dwars door het autoverkeer heen.
- Roept op het vraagstuk van eenrichtingsverkeer te betrekken bij de slimme fietsroute.
- Vraagt of het mogelijk is een derde bank toe te voegen. Ouderen hebben hier behoefte aan.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Complimenteert de VVD met het agenderen in 2013 en looft het unieke spraakmakende ontwerp.
- Weet van mensen die er regelmatig rijden dat het een erg vervelend punt is.
- Sluit aan bij de vraag van de SP over eenrichtingsverkeer, maar is nu vooral voor de rotonde.
- Denkt dat eenzijdige afsluiting kan functioneren wanneer auto's uitwijken naar de Plantsoenbrug.

Dhr. Lamers (CDA):

- Vindt het een goed plan.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Sluit aan bij het CDA.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Neemt met weemoed afscheid van zijn favoriete onoverzichtelijke kruising, waar het vaak goed ging door oogcontact te maken.
- Vindt het ontwerp helder en geschikt voor luchtfoto's. Het draagvlak is groot.

Mw. Venema (Partij voor de Dieren):

- Hecht aan veiligheid voor fietsers en ziet dat het ontwerp kan rekenen op breed draagvlak.
- Vindt het zonde dat tien volwaardige bomen moeten wijken, al worden ze herplant. In veel plannen wordt te makkelijk omgesprongen met in de weg staande bomen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Complimenteert de VVD met de agendering en het college met de uitwerking.
- Sluit aan bij de vragen over links afslaande fietsers. Blijft dat niet een irritatie?

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Vindt het een mooi plan.

Wethouder De Rook:

- Merkt brede instemming voor het voorstel, dat voortkwam uit de inspraak en net bleek te passen.
- Weet dat bewoners bijzonder fel tegen het afsluiten van de Herman Colleniusbrug zijn in welke richting dan ook en wil eerst bezien of deze oplossing voldoende soelaas biedt.
- Stelt dat het ook afhangt van de toekomstige verkeersintensiteit en mogelijke alternatieve routes.
- Stelt voor het vraagstuk te betrekken bij de slimme fietsroute.
- Ziet geen infrastructurele oplossingen voor kerende vrachtwagens en stelt voor dit probleem aan te kaarten in het reguliere overleg met de Jumbo. Ze zouden verkeersregelaars in kunnen zetten.
- Verwacht het probleem van links afslaande fietsers op te vangen. In de praktijk moet blijken of dat

zo is of dat aanvullende oplossingen nodig zijn.

- Vindt de opstelling van Partij voor de Dieren te makkelijk: voor fietsprojecten zijn maar zonder dat er een boom mag sneuvelen. De stad is voortdurend in ontwikkeling, het nooit kappen van een boom zet de stad op slot.
- Weet voor de heer Dijkhuizen nog wel een paar resterende onoverzichtelijke kruisingen.
- Zal de wens voor een derde bank terugkoppelen aan het gebiedsteam.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 31 mei 2017.

B.4. Kredietaanvraag fietstunnel Papiermolen (raadsvoorstel 11 mei 2017)

Mw. Ter Veen (inspreker namens appellanten Raad van State):

- Citeert de wethouder in een mail van 17 juni 2015, waarin hij aangeeft dat een tunnel alleen verdiept zou kunnen en dan te steil zou worden.
- Gaf niet op en procedeerde tot aan de Raad van State, die appellanten helaas in het ongelijk stelde.
- Is verheugd dat de aannemer alsnog een mogelijkheid ziet een tunnel aan te leggen.
- Roept op het voorstel goed te keuren. Groningen gaat prat op goede fietsverbindingen, deze is erg belangrijk voor de route vanuit het zuiden, veilig en maakt de Papiermolen goed bereikbaar.
- Vult aan dat de route aansluit op de nieuwe route door het Stationsgebied. De ringweg zou voor vele voetgangers en fietsers zonder deze tunnel een onneembare overbrugging vormen.
- Benadrukt het belang de Rivierenbuurt voor ongemotoriseerd verkeer te ontsluiten. Deze wordt het zwaarst getroffen door de Zuidelijke Ringweg met verlies van groen en een drukke verbindingsweg.
- Wijst erop dat de loopbrug een ernstige inbreuk betekent op de privacy van omwonenden.
- Hoopt van harte dat de raad instemt met het goede ontwerp.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Sprak vele malen de wens uit voor de tunnel. Omwonenden procedeerden tot de Raad van State.
- Achttte dat des te noodzakelijker omdat de fietsverbinding bij de Vondellaan verdwijnt. Bij de Brailleweg moeten fietsers meermaals oversteken.
- Is blij dat de aannemer toch kans heeft gezien, al was het mooier geweest als het eerder was gelukt.
- Voorspelt dat de verbinding nog meer gebruikt zal gaan worden dan nu.
- Wil niet chagrijnig doen over de extra benodigde middelen gezien het belang van de verbinding.
- Vraagt of de verbinding er nu hoe dan ook komt.

Dhr. Koks (SP):

- Sluit aan bij het betoog van de inspreker.
- Complimenteert de aannemer met zijn oplossing en de bewoners met hun blijvende inzet.
- Leest dat het college voorstelt de 4 miljoen euro te financieren door andere acties niet door te laten gaan, maar is besproken het door de projectgroep te laten betalen? Alle bestaande verbindingen zijn verder vervangen waar dat technisch mogelijk was.
- Vraagt waarom het niet mogelijk is een vierde optimalisatie in te passen, te meer wanneer resterend geld terugvloeit naar de provincie.
- Is benieuwd of de route van de Parkweg naar de Papiermolen makkelijker kan.
- Constoteert dat de Maaslaan voor de vijfde keer deels wordt opengegraven. Is er zicht op compensatie?

Dhr. Blom (VVD):

- Vindt dat de verplichting aan de wijk in elk geval deels wordt ingelost.
- Is verheugd dat de tunnel alsnog gerealiseerd wordt. Het belang zal groeien, zeker omdat het stadsverkeer beperkt zal worden.
- Is blij met de prachtige impressies van vijf viaducten. Het zijn bestendige oplossingen.
- Zou het nog mooier vinden wanneer de ring ter hoogte van het Stadspark ondergronds kan gaan.
- Betreurt dat het herijkingsbesluit uitgesteld moet worden en is benieuwd welke optimalisaties gerealiseerd worden.
- Drong met Stadgers altijd aan op de Esperantotunnel en is benieuwd of deze mogelijk blijkt.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Complimenteert de bewoners, de PvdA en de ChristenUnie met het blijven agenderen van de tunnel.
- Complimenteert de aannemer met het vinden van een creatieve oplossing.

- Ziet dat het veel geld kost, maar vindt dat terecht. Het slechten van barrières is erg belangrijk.
- Vraagt of de tunnel dezelfde functie krijgt voor vleermuizen als de huidige.

Dhr. Lamers (CDA):

- Steunt het voorstel, dat de situatie voor de Rivierenbuurt en De Wijert aanzienlijk verbetert. De verbinding met scholen en het station gaat vooruit.
- Is benieuwd of de verkeersintensiteit van de geplande fietstunnel onder het station dusdanig toe zal nemen dat aanpassingen nodig zijn.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit aan bij het betoog van de inspreker.
- Complimenteert de creatieve aannemer die veel verbeterpunten aan de Zuidelijke Ringweg heeft gevonden.
- Vindt het niet erg dat financiering deels komt uit de fietsbrug Oosterhaven, waar de fractie tegen is.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Noemt het prachtig nieuws dat de tunnel er alsnog kan komen. Vaak beperken de mogelijkheden bij grote projecten, hier zijn er drie optimalisaties gevonden.
- Complimenteert het college, GS, omwonenden en de aannemer.

Dhr. Dijkhuizen (100% Groningen):

- Was al enthousiast en is na het horen van de inspreker nog enthousiaster.

Mw. Venema (Partij voor de Dieren):

- Waardeert het voorstel en ziet vele voordelen.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Sluit aan bij de twee voorgaande sprekers.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Is blij dat een grote wens is uitgekomen.
- Complimenteert de bewoners, de Fietsersbond, de aannemer, het college en de raad.

Wethouder De Rook:

- Betreurt dat het destijds niet lukte de tunnel te realiseren, maar had oprecht de opvatting dat het niet mogelijk was. Het college had een kans zeker aangegrepen wanneer de tunnel sociaal veilig en ruimtelijk ingepast mogelijk was gebleken.
- Complimenteert de bewoners met hun volharding en grijpt nu alsnog de kans aan.
- Merkt op dat het vooruitschuiven van het herijkingsmoment ook een gelukkige omstandigheid was.
- Kreeg medewerking van de minister en de provincie om het tracébesluit te wijzigen.
- Wil de verwachting wegnemen dat allerlei andere zaken ook mogelijk zouden zijn, zoals bij het Winschoterdiep. Dit is maar net gelukt.
- Legt uit dat de gemeente een bijdrage van 4 miljoen euro doet, maar dat de provincie de risico's op zich neemt via het RSP.
- Wijst op de afspraak bij de realisatieovereenkomst dat scopewijzigingen tijdens het project voor rekening komen van de initiatiefnemer, in dit geval de gemeente.
- Benadrukt dat partners desondanks bijdragen: Rijkswaterstaat betaalt de voorbereidingskosten, Infrastructuur en Milieu de wijziging van het tracébesluit en de provincie draagt de risico's.
- Antwoordt dat de Stationstunnel voorziet in doorfietsend verkeer. De verwachting is ook niet dat er heel veel meer fietsers door zullen rijden vanwege de Papiermolentunnel.
- Heeft altijd aangegeven te verwachten dat de route via de Papiermolen en Stationstunnel vanwege het beperkte gebruik geen onderdeel zal zijn van het stedelijk netwerk. De Werkmanbrug is krap. Fietsers zullen hun weg blijven kiezen via het Emmaviaduct en de Herebrug.
- Gaat kijken naar een betere aansluiting van de Parkweg op de Papiermolentunnel.
- Zet optimalisatiebudget deels in om sociale veiligheid te vergroten, wellicht biedt dat ook soelaas voor de vleermuizen.
- Antwoordt dat een verdiepte ligging van de Concourslaan niet aan de orde is, maar kan zich voorstellen dat een verbinding op maaiveld goed is voor het doortrekken van groen.
- Neemt alle drie optimalisaties mee binnen het plafondbedrag. Wanneer het bij de herijking niet blijkt te kunnen, wordt teruggevallen op de no-regret-variant, waaronder de Esperantotunnel valt.
- Verwacht de drie optimalisaties allemaal binnen budget te kunnen realiseren.

- Verduidelijkt dat eventueel resterend geld niet terugvloeit naar de provincie, maar naar het RSP waarover provincie en gemeente gezamenlijk beschikken. Tegenvallers komen ook ten laste van het RSP.
- Voelt er niet voor nogmaals over tegemoetkoming voor individuele straten zoals de Maaslaan te onderhandelen. De keer bij Martiniplaza was een uitzondering.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 31 mei 2017.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.20 uur.